

JP "ZAVOD ZA UDŽBENIKE", BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2015. GODINU**

JP "ZAVOD ZA UDŽBENIKE", BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2015. GODINU**

S A D R Ź A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Zavod za udžbenike", Beograd

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja JP "Zavod za udžbenike", Beograd (dalje u tekstu i: Preduzeće), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje JP "Zavod za udžbenike", Beograd na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Zavod za udžbenike", Beograd - Nastavak

Izveštaj o ostalim regulatornim zahtevima

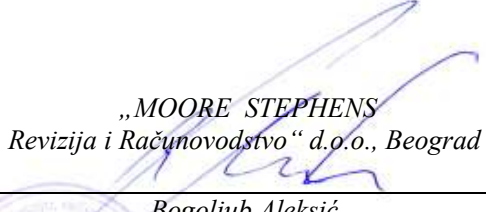
U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 30. Zakona o reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 62/2013) izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Preduzeća. Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Naša odgovornost je da sprovođenjem revizorskih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, iznesemo svoj zaključak u vezi sa usklađenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Preduzeća.

Na bazi sprovedenih revizorskih postupaka nismo uočili materijalno značajne nekonzistentnosti, koje bi ukazivale da godišnji izveštaj o poslovanju za 2015. godinu nije usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Preduzeća za istu poslovnu godinu.

U Beogradu, 01. jun 2016. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Marko Filipović
Ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić
Direktor

BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2015. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa. račun	POZICIJA	AOP	Nap ome na broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A K T I V A				
00	A. UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	0001		0	0
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0034)	0002		707.382	734.130
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		4.996	7.775
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004		0	0
011,012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005		4.996	7.775
013 i deo 019	3. Gudvil	0006		0	0
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007		0	0
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008		0	0
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009		0	0
02	II. NEKRETNINE POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		626.026	651.621
020,021 i deo 029	1. Zemljište	0011		105.525	105.525
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012		456.198	468.973
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013		55.942	67.510

024 i deo 029					
	4. Investicije nekretnine	0014		2.943	2.927
025 i deo 029					
	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015		5.418	6.685
026 i deo 029					
	6. Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029					
	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029					
	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018			
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019			
030, 031 i deo 039					
	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039					
	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039					
	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039					
	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04 osim 047	IV. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		76.360	74.734
040 i deo 049					
	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025			
041 i deo 049					
	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026			
042 i deo 049					
	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027		380	380
deo 043, deo 044 i deo 049					
	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028			

deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostlim povezanim pravnim licima	0029	0	0
045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030	0	0
045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031	0	0
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032	0	0
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	75.980	74.354
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034	0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035	0	0
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036	0	0
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037	0	0
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038	0	0
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039	0	0
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040	0	0
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041	0	0
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042	0	0
	G. OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0062+0068+0069+0070)	0043	2.514.580	2.608.959

Klasa I	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		650.721	607.418
10	1. Materijal, rezervni delovi , alat i sitan inventar	0045		3.128	6.328
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046		29.223	35.244
12	3. Gotovi proizvodi	0047		602.702	550.857
13	4. Roba	0048		15.552	14.602
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		3	0
15	6. Plaćeni avansi za proizvode i usluge	0050		116	386
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		12.641	9.458
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052		0	0
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053		0	0
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	0054		0	0
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	0055		0	0
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056		12.641	9.414
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057		0	44

206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		
22	VI. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	52.272	48.044
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	1.594.602	1.658.533
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna	0063		
231 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064		
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066		
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	1.594.602	1.658.533
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	198.036	280.618
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	4.320	3.722
28 osim 288	XI. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	1.988	1.166
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071	3.221.962	3.343.089
88	DJ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	27.983	27.522

BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2015. godine - nastavak

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Nap ome na	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	P A S I V A				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420- 0421)≥0 =(0071-0424-0441-0442)	0401		3.021.313	3.023.780
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		2.155.315	2.155.315
300	1. Akcijski kapital	0403		0	0
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	0404		0	0
302	3. Ulozi	0405		0	0
303	4. Državni kapital	0406		2.155.315	2.155.315
304	5. Društveni kapital	0407		0	0
305	6. Zadrružni udeli	0408		0	0
306	7. Emisiona premija	0409		0	0
309	8. ostali osnovni kapital	0410		0	0
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411		0	0
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		0	0

32	IV. REZERVE	0413	110.013	110.013
330	REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	0	0
33 osim 330	OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415	0	0
33 osim 330	OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	0	0
34	VIII. NERASPOREDJENI DOBITAK (0418+0419)	0417	755.985	1.000.281
340	1. Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	0418	753.452	1.000.281
341	2. Nerasporedjeni dobitak tekuće godine	0419	2.533	0
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420		
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421	0	241.829
350	1. Gubitak ranijih godina	0422	0	0
351	2. Gubitak tekuće godine	0423	0	241.829
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	65.417	56.216
40	1. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	65.417	56.216
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426	0	0
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427	0	0

403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428		0	0
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429		64.717	53.053
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		700	500
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431		0	2.663
41	II.DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432			
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433		0	0
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434		0	0
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435		0	0
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436		0	0
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437		0	0
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438		0	0
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439		0	0
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440		0	0
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		0	0

42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		135.232	263.093
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		1.613	209.619
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444		0	0
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445		0	0
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446		0	0
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447		0	0
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448		0	0
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449		1.613	209.619
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450		2.590	2.823
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		14.857	12.684
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452		0	0
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453		0	0
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454		0	0
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455		0	0

435	5. Dobavljači u zemlji	0456	14.857	12.684
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	0	0
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	0	0
44,45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	30.448	35.222
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	402	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE , DOPRINOSE I	0461	1.829	1.390
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	83.493	1.355
	(0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402)≥0 =	0463		
	(0441+0424+0442-0071)≥0			
	DJ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401+0463)≥0	0464	3.221.962	3.343.089
	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	27.983	27.522

Beograd, 01.06.2016

zakonski zastupnik

BILANS USPEHA
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa. račun	POZICIJA	AOP	Na po m 4	Iznos	
				Tekuća godina 5	Prethodna godina 6
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI	1001		567.412	577.688
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE	1002		6.311	14.426
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		0	0
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		0	0
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		0	0
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006		0	0
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007		6.311	14.426
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		0	0
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA	1009		458.958	561.876
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		0	0
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		0	0
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		0	0
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013		0	0
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		456.196	554.582
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		2.762	7.294
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		101.490	
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017		653	1.386
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI	1018		674.969	731.833
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019		4.615	5.030
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		6.584	4.885
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		75.450	13.525
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		29.627	29.537
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023		16.789	8.491
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024		19.824	19.126
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025		395.544	455.681
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026		183.012	159.939
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027		34.896	24.693
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028		20.413	2.801
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029		52.283	44.945
	V. POSLOVNI DOBITAK	1030			
	G. POSLOVNI GUBITAK	1031		107.557	154.145
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI	1032		62.612	125.307
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1033			12
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		0	0
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		0	12
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		0	0
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		0	0
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038		60.865	106.732
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039		1.747	18.563
56	D. FINANSIJSKI RASHODI	1040		729	1.982

56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1041	84	247
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	84	247
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	0	0
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044	0	0
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	0	0
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	617	1.663
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	28	73
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA	1048	61.883	123.324
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA	1049		
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	10.143	2
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	712	218.043
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	42.628	14.911
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	6.484	7.288
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	1054		
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	1055	99	241.239
69 - 59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	2.632	419
59 - 69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	0	0
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	1058	2.533	
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	1059		240.820
	P. POREZ NA DOBITAK			
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	0	0
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	0	1.009
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	0	0
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063	0	0
	S. NETO DOBITAK	1064	2.533	
	T. NETO GUBITAK	1065		241.829
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		
	III. ZARADA PO AKCIJI			
	1. Osnovna zarada po akciji	1068		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1069		

Beograd,
01.06.2015.

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		2.533	
II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			241.829
B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
a) dobiti	2005			
b) gubici	2006			
3. Dobiti ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
a) dobiti	2007			
b) gubici	2008			
4. Dobiti ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
a) dobiti	2009			
b) gubici	2010			
b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
1. Dobiti ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
a) dobiti	2011			
b) gubici	2012			
2. Dobiti ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
a) dobiti	2013			
b) gubici	2014			
3. Dobiti ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
a) dobiti	2015			
b) gubici	2016			
4. Dobiti ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju				
a) dobiti	2017			
b) gubici	2018			
I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK	2019			
II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK	2020			
III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK	2022			
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK	2023			
V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK	2024		2.533	
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK	2025			241.829
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	2026		2.533	241.829
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

Beograd, 01.06.2015

zakonski zastupnik

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	3001		571.451	718.590
1. Prodaja i primljeni avansi	3002		561.133	709.740
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003			
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004		10.318	8.850
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	3005		764.013	778.566
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006		315.752	274.995
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007		415.414	450.267
3. Plaćene kamate	3008		2.648	271
4. Porez na dobitak	3009			
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010		30.199	53.033
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3011			
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3012		192.562	59.976
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3013		127.544	226.383
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014			
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015			
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		63.931	119.894
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		63.613	106.476
5. Primljene dividende	3018			13
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3019		13.243	1.600
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020			
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021		6.694	1.600
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		6.549	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3023		114.301	224.783
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3024			
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3025			
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026			
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027			
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028			
4. Ostale dugoročne obaveze	3029			
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030			
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3031		5.000	
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032			
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033			
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034			
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035			
5. Finansijski lizing	3036			
6. Isplaćene dividende	3037		5.000	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3038			
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3039		5.000	
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE	3040		698.995	944.973
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE	3041		782.256	780.166
B. NETO PRILIV GOTOVINE	3042			164.807
E. NETO ODLIV GOTOVINE	3043		83.261	
PERIODA	3044		280.618	111.402
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045		679	4.482
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046			73
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	3047		198.036	280.618

Beograd, 01.06.2015.

zakonski zastupnik

red. br.	OPIS	AOP	Revalorizaci ne rezerve	AOP	Aktuarski dobici ili gubici	AOP	Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	AOP	Dobici ili gubici po osnovu uдела u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih	AOP	Dobici ili gubici po osnovu inostrano g poslovanj a i	AOP	Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka
1	Početno stanje na dan 01.01.												
	a) dugovni saldo računa	4109		4127		4145		4163		4181		4199	
	b) potražni saldo računa	4110	70	4128		4146		4164		4182		4200	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika												
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4111	70	4129		4147		4165		4183		4201	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4112		4130		4148		4166		4184		4202	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01												
	a) korigovani dugovni saldo računa	4113		4131	0	4149	0	4167	0	4185	0	4203	0
	b) korigovani potražni saldo računa	4114		4132		4150		4168		4186		4204	
	Promene u prethodnoj godini												
	a) promet na dugovnoj strani računa	4115		4133		4151		4169		4187		4205	
	b) promet na potražnoj strani računa	4116		4134		4152		4170		4188		4206	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.												
	a) dugovni saldo računa	4117		4135	0	4153	0	4171	0	4189	0	4207	0
	b) potražni saldo računa	4118		4136		4154		4172		4190		4208	
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika												
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4119		4137		4155		4173		4191		4209	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4120		4138		4156		4174		4192		4210	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01												
	a) korigovani dugovni saldo računa	4121		4139	0	4157	0	4175	0	4193	0	4211	0
	b) korigovani potražni saldo računa	4122		4140		4158		4176		4194		4212	
	Promene u tekućoj godini												
	a) promet na dugovnoj strani računa	4123		4141		4159		4177		4195		4213	
	b) promet na potražnoj strani računa	4124		4142		4160		4178		4196		4214	
9	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.												
	a) dugovni saldo računa	4125		4143	0	4161	0	4179	0	4197	0	4215	0
	b) potražni saldo računa	4126		4144		4162		4180		4198		4216	

AOP	Dobici ili gubici po osnovu HOV/ raspoloživih za prodaju	AOP	Ukupan kapital	AOP	Gubitak iznad kapitala
4217					
4218		4235	3.802.387	4244	
4219					
4220		4236	-595.884	4245	
4221	0				
4222		4237	3.206.503	4246	
4223					
4224		4238	-241.105	4247	
4225	0				
4226		4239	2.965.398	4248	
4227					
4228		4240	58.382	4249	
4229	0				
4230		4241	3.023.780	4250	
4231					
4232		4242	-2.467	4251	
4233	0				
4234		4243	3.021.313	4252	

Beograd, 01.06.2015

zakonski zastupnik

JP „ZAVOD ZA UDŽBENIKE“, BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

JP „Zavod za udžbenike“
11000 Beograd
Obilićev venac 5

Pravna forma: Javno preduzeće
PIB: SR 104715502
Šifra delatnosti: 22110
M.B. 20216255
Delatnost preduzeća: Izdavačka delatnost
Poslovna banka: 160-14094-86 Banka intesa
Poslovna banka: 205-1031-02 Komercijalna banka

1. OSNOVNI PODACI O PREDUZEĆU

Javno preduzeće Zavod za udžbenike, Beograd, formiran je na osnovu Zakona o udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima, kojeg je proglasila Narodna skupština Republike Srbije dana 14. aprila 1993. godine. Zavod za udžbenike je upisan u Agenciju za privredne subjekte Republike Srbije BD 181642/2006. od 13.11.2006.

Delatnost Zavoda za udžbenike je pripremanje i izdavanje udžbenika i drugih nastavnih sredstava i publikacija za osnovnu i srednju školu u Republici Srbiji, kao i publikacija kojima se obezbeđuje neophodne informacije od značaja za ostvarivanje nastavnih planova i programa i drugih pitanja iz područja obrazovanja i vaspitanja.

Zavod za udžbenike može obavljati i druge delatnosti u skladu sa zakonom i statutom, pod uslovom da se time ne ometa obavljanje osnovne delatnosti.

Zavod za udžbenike je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u VELIKA pravna lica.

Sredstva Zavoda za udžbenike su u državnoj svojini.

Sedište Zavoda za udžbenike je u Beogradu, ul.Obilićev venac br.5

Zavod za udžbenike je u 2015. godini zapošljavao (prosečan broj zaposlenih po osnovu stanja krajem meseca) 260 radnika (2014. godina 263 radnika).

Na osnovu člana 21/22. Statuta JP Zavod za udžbenike i čl. 2,8,16,18. Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji, Nadzorni odbor JP“Zavod za udžbenike“, Beograd, usvojio je najnoviji Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama koji će se primenjivati prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2015 godinu.

Priznavanje i vrednovanje sredstava i izvora sredstava, prihoda, rashoda i rezultata vrši se u skladu sa Medjunarodnim računovodstvenim standardima, računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji kao i na osnovu usvojenih računovodstvenih politika JP“Zavod za udžbenike“, Beograd.

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 62/13 od 24.jula 2013. godine), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MRS/MSFI") kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Zavoda procenjuje uticaj promena u MRS, novih MSFI i tumačenja standarda na finansijske izveštaje.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti pravnog lica.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 5/07), koji u pojedinim delovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja“. Sadržinu godišnjeg računa, prema propisima o računovodstvu Republike Srbije čine bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu, izveštaj o tokovima gotovine, statistički aneks i napomene uz finansijske izveštaje.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Zavoda. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Zavod je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomenama uz finansijske izveštaje, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

Finansijski izveštaji se odnose na period od 01.01.2015. godine do 31.12.2015. godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS/MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Zavoda korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena, pri čemu se procene razmatraju periodično.

Najznačajnije procene odnose se na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine, priznavanje odloženih poreskih sredstava, utvrđivanje rezervisanja za sudske sporove i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun naknada zaposlenima po osnovu otpremnina, i iste su obelodanjene u napomenama uz finansijske izveštaje.

3.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu kursne razlike

Stavke uključene u finansijske izveštaje Zavoda odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Zavod posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Zavoda.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan.

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

3.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Zavoda za 2014. godinu, koji su bili predmet revizije.

Napominjemo da je Društvo tokom 2015. godine ustanovilo materijalno značajne greške iz ranijih godina i shodno tome je izvršilo korekciju uporednih podataka za 2014. godinu.

3.4. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Zavod odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- /a/ Zavod je preneo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;
- /b/ rukovodstvo Zavoda ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodanim proizvodima i robom;
- /c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- /d/ kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Zavodu i
- /e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

3.5. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- /a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- /b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- /c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;
- /d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- /e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjениh za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

3.6. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika; prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

3.7. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.8. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u razvoj; koncesije, patent, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Na dan svakog bilansa stanja Zavod procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Zavod procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Zavod priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Zavod drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Zavod procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Zavod procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadiivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacije rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacije rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadiive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacije rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadiive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Zavod priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.10. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Preostala vrednost je neto iznos koji društvo očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe (bez utvrđivanja rezidualnog ostatka) su:

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

	2015	2014
Građevinski objekti	1.3%	1.3%
Montažni građevinski objekti	5.0-16.5%	5.0-16.5%
Računari i pripadajuća oprema	20.0%	20.0%
Oprema	5.0-20.0%	5.0-20.0%
Vozila	12.5-15.5%	12.5-15.5%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

	2015	2014
Nematerijalna ulaganja	20.0%	20.0%

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

3.11. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Zavod može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke. Kursne razlike nastale od dana preuzimanja zaliha od dana plaćanja obaveza u stranoj valuti i troškovi kamata nisu uključeni u trošak nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatnu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe.

Na zalihama gotovih proizvoda postoje izdanja od 2000. godine, čija prodaja ide usporeno. U 2012. godini postoji tendencija njihovog značajnog opadanja nastalog usled otpisa, rashoda i ubrzane prodaje.

Gotovi proizvodi imaju usporen obrt i treba utvrditi o kojim se zalihama radi i usled čega ne mogu biti prodate, kao i utvrditi starosnu analizu knjiga i udžbenika i ako treba izvršiti njihov otpis.

3.12. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i drugih povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Zavoda da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Zavod neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Otpis kratkoročnih potaživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Verovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđenje imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rešenje, akt upravnog organa, kao i u drugim slučajevima za koja Zavod poseduje verodostojnu dokumentaciju o nenaplativosti.)

3.13. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Zavod ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Zavoda u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Preduzeće ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Naknade zaposlenima

Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Zavod je obavezan da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Zavod ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 61/05) i Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Zavod je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Zavodu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Zavod otpremnine izmiruje na teret tekućih rashoda. Standard MRS 19 nije primenjen iz sledećih razloga: troškovi dobijanja informacija o iznosu rezervisanja za otpremnine zaposlenim prilikom odlaska u penziju prevazilaze koristi od tih informacija, a trošak dobijanja te informacije iznosio bi više od troška odgovarajućeg rezervisanja. Rukovodstvo Zavoda smatra da su troškovi otpremnina ravnomerno raspoređeni po godinama, i da nema materijalno značajnih razlika od iznosa troškova koji bi bio dobijen obračunom.

Jubilarne nagrade se isplacuju radnicima za 10,20,35 godina provedenih neprekidno na radu u Zavodu.

Učešće u dobiti zaposlenih

Zaposleni ima pravo na učešće u dobiti ostvarenoj po godišnjem računu. Učešće u raspodeli dobiti zaposleni ostvaruje srazmerno učešću njegove zarade u godišnjem fondu zarade preduzeća. Učešće u dobiti u poslovnoj godini utvrđuje se odlukom nadležnog organa i Statutom zavoda uz saglasnost osnivača.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Porez na dobitak obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit preduzeća obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

3.17. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva, a javljaju se u vidu: subvencija, premija, regresa, dotacija i sl. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda. Za davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, priznavanje prihoda se vrši u srazmeri sa troškovima amortizacije tih sredstava.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2015. godinu u skladu su sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini.

Materijalno značajnom greškom smatra se iznos koji je veći od 1,5% ostvarenog poslovnog prihoda u prethodnoj godini. Ukoliko je iznos greške niži, korekcija se sprovodi kroz bilans uspeha tekuće godine.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

5.1.. Efekti korekcije na bilans uspeha za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2014. godine, po osnovu ispravki materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	2014.		
			Prethodno iskazano	Korekcije	Korigovano
AOP 0005	Nematerijalna ulaganja		3.055	4.720	7.775
AOP 0013	Postrojenja i oprema		20.509	47.001	67.510
AOP 0014	Investicione nekretnine		2.135	792	2.927
AOP 0015	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema		3.354	3.331	6.685
AOP 0441	Odložene poreske obaveze		2.538	2.538	0
AOP 0418	Neraspoređena dobit ranijih godina		941.899	58.352	1.000.281

Dakle, ispravkama materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina, izvršeno je povećane neto dobiti iz ranijih godina, u ukupnom iznosu od RSD 58.352 hiljada, i to po sledećim osnovama:

- Procena korisnog veka upotrebe osnovnih sredstva, preračun amortizacije i ispravke vrednosti za ranije godine, u ukupnom iznosu od RSD 55.052 hiljada
- Procena fer vrednosti investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od RSD 792 hiljada
- Ukidanje odloženih poreskih obaveza, po osnovu ponovnog obračuna po preporukama DRI-a u iznosu od RSD 2.538 hiljada.

Uporedni podaci za 2014 godinu su prikazani kao korigovani po gore navedenim pozicijama, u bilansu stanja.

U bilansu uspeha nisu vršene korekcije uporednih podatak, iz razloga što je to bilo tehnički neizvodljivo.

6. BILANS USPEHA

6.1 PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima	-	-
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima	-	-
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	456.196	554.582
Prihodi od prodaje robe	6.311	14.426
Svega	462.507	569.008
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima	-	-
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima	-	-
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	2.762	7.294
Prihodi od prodaje robe	-	-
Svega	2.762	7.294
Ukupno	465.269	576.303

6.2 PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	101.490	-
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	-	-
Ukupno	101.490	-

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina u iznosu od RSD 101.490 hiljada za 2015. godinu, odnose se na prihode po osnovu ukidanja odloženih prihoda i donacija, koji su formirani na bazi zaključka Vlade Republike Srbije, kojim je odobrena prenamena sredstva u iznosu od RSD 208.185 hiljada (koje su bile iskazane u okviru ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza), i to na:

1. Izmirivanje duga za knjige koje je JP "Zavod za udžbenike" Beograd isporučivao školama u iznosu od RSD 27.620 hiljada
2. Izradu i štampanje nedostajućih udžbenika na jezicima nacionalnih manjina u iznosu od RSD 140.000 hiljada
3. Izradu pilot projekta „Otvoreni pristup elektronskim nastavnim sadržajima“ za učenike i nastavnike osnovnih i srednjih škola i učenike sa smetanjama u razvoju, u iznosu od RSD 40.565 hiljada

Iznos prihoda od ukidanja uslovljenih donacija u iznosu od RSD 101.490 hiljada se odnosi na pokriće pilot projekta „Otvoreni pristup elektronskim nastavnim sadržajima“ za učenike i nastavnike osnovnih i srednjih škola i učenike sa smetanjama u razvoju, u iznosu od RSD 40.565 hiljada, kao i na pokriće troškova štampanja nedostajućih udžbenika na jezicima nacionalnih manjina u iznosu od RSD 60.925 hiljada, koji su nastali najvećim delom u 2015. godini, a nešto manje u ranijim godinama, što ukupno iznosi RSD 101.490 hiljada.

6.3. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	547	600
Ostali poslovni prihodi	106	786
Ukupno	653	1.386

6.4. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe	4.615	5.030
Ukupno	4.615	5.030

6.5. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	1.582	815
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	5.002	4.070
Ukupno	6.584	4.885

6.6. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršena proizvodnja na dan 31. decembra	29.223	35.243
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	602.702	1.003.368
Minus:		
Nedovršena proizvodnja na dan 01. januara	35.243	35.139
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	550.857	1.019.484
Ukupno	45.823	(16.012)

6.7. TROŠKOVI MATERIJALA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	10.195	2.844
Troškovi ostalog materijala	6.594	5.647
Troškovi goriva i energije	19.824	19.126
Ukupno	36.613	27.617

6.8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	243.284	271.746
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	43.548	50.063
Troškovi naknada po ugovoru o delu	3.895	6.829
Troškovi naknada po autorskim honorarima	69.868	69.688
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	13.837	19.892
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	142	352
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	4.293	4.446
Ostali lični rashodi i naknade	16.677	32.665
Ukupno	395.544	455.681

6.9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije i rezervisanja u iznosu od RSD 55.309 hiljada za 2015 godinu (u 2014. godini RSD 27.494. hiljada) odnose se na: amortizaciju nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i troškove rezervisanja prema sledećem pregledu:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Amortizacija	34.896	24.693
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	19.713	2.301
Ostala dugoročna rezervisanja	700	500
Ukupno	55.309	27.494

Pod 01.01.2015 godine, u skladu sa preporukama revizora iz Državne revizorske institucije, izvršeno je preispitivanje korisnog veka upotrebe za sve stavke nematerijalne imovine, opreme i ostalih osnovnih sredstva, obzirom da je veliki deo stavki imao neto sadašnju vrednost nula, a i dalje je korišćen u poslovanju firme. Efekat je rezultirao u korekciji ispravki vrednosti osnovnih sredstva, s jedne strane, kao i u većim troškovima amortizacije, s druge strane, obzirom da se amortizacija sada ponovo obračunava na svaku pojedinačnu stavku u okviru osnovnih sredstava.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od RSD 19.713 hiljada za 2015 godinu se odnose na dodatna rezervisanja za otpremnine u iznosu od RSD 3.643 hiljada i na dodatna rezervisanja za jubilarne nagrade u iznosu od RSD 16.070 hiljada.

6.10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Troškovi proizvodnih usluga</i>		
Troškovi usluga na izradi učinaka	121.984	95.285
Troškovi transportnih usluga	12.506	12.647
Troškovi usluga održavanja	7.929	14.973
Troškovi zakupnina	3.692	4.249
Troškovi sajmovi	4.614	4.455
Troškovi reklame i propagande	11.497	10.092
Troškovi ostalih usluga	20.790	18.238
Svega	183.012	159.939

6.11. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	6.685	4.440
Troškovi reprezentacije	844	2.304
Troškovi premija osiguranja	6.885	9.839
Troškovi platnog prometa	2.129	2.215
Troškovi članarina	1.248	1.316
Troškovi poreza	7.425	12.050
Troškovi doprinosa	-	-
Ostali nematerijalni troškovi	27.067	12.781
Svega	52.283	44.945

6.12. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski prihodi	-	-
Prihodi po osnovu dividende	-	12
Prihodi od kamata	60.865	106.732
Pozitivne kursne razlike	1.747	18.563
Svega	62.612	125.307
Finansijski rashodi	-	-
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	84	248
Rashodi kamata	617	1.662
Negativne kursne razlike	28	73
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	-	-
Svega	729	1.983

6.13. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2015	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostali prihodi	-	-
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	1.113	-
Viškovi	1	270
Naplatena otpisana potraživanja	27.620	-
Prihodi po osnovu revalorizacije stambenih kredita	943	1.040
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	381	472
Ostali nepomenuti prihodi	3.585	12.021
Prihodi od uskladjivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme – procena fer vrednosti investicionih nekretnina	16	-
Prihodi od uskladjivanja vrednosti dugorocnih finansijskih plasmana – stambeni krediti	10.143	-
Prihodi od uskladjivanja vrednosti zaliha.	8.969	1.108
Prihodi od uskladjivanja potraživanja	-	2
Svega	52.771	14.913
Ostali rashodi	-	-
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	2
Manjkovi i otpis zaliha	360	485
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1.612	93
Ostali nepomenuti rashodi	4.512	6.708
Obezvredenje dugoročnih finansijskih plasmana i drugih hartija od vrednosti	-	4.271
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	712	213.772
Svega	7.196	225.331

Naplatena otpisana potraživanja u iznosu od RSD 27.620 hiljada za 2015 godinu se odnose na prihode po osnovu ukidanja obaveze prema Ministarstvu, a na osnovu zaključka Vlade Republike Srbije, da se deo sredstva prenameni za izmirivanje duga za knjige koje je JP "Zavod za udžbenike" Beograd isporučivao školama u iznosu od RSD 27.620 hiljada, pri čemu su ova potraživanja u ranijim godinama u potpunosti isknjižena iz poslovnih knjiga Društva kao nenaplativa.

Prihodi od uskladjivanja vrednosti dugorocnih finansijskih plasmana – stambeni krediti u iznosu od RSD 10.143 hiljada za 2015 godinu se odnose na uskladjivanje fer vrednosti stambenih kredita po obračunu fer vrednosti ovih dugoročnih plasmana sa stanjem na dan 31.12.2015 godine.

Prihodi od uskladjivanja vrednosti zaliha u iznosu od RSD 8.969 hiljada za 2015 godinu se odnose na prihode od ukidanja ispravke vrednosti zaliha materijala, obzirom da je deo zaliha materijala iz ranijih godina utrošen, za koje je u ranijim godinama formirana ispravka vrednosti.

Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 213.772 hiljada u 2014 godini se odnosi na RSD 210.000 hiljada po osnovu obezvredjenja plasmana koji ostali zarobljeni kod „Univerzal banka“ad nad kojom je pokrenut postupak stečaja i likvidacije, kao i RSD 3.772 hiljada na obezvredenje ostalih kratkoročnih plasmana i potraživanja.

6.14. NETO DOBITAK/(GUBITAK) POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI/RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dobitak poslovanja koje se obustavlja		
Prihodi od efekata promene računovodstvenih politika		
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	2.854	7.056
Gubitak poslovanja koje se obustavlja		
Rashodi po osnovu efekata promene računovodstvene politike		
Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	(222)	(6.640)
Ukupno	2.632	416

6.15. POREZ NA DOBITAK

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	2.533	(240.820)
Neto kapitalni dobiti (gubici)		
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu		
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit/gubitak	32.882	
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina		
Kapitalni dobitak		
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina		
Poreska osnovica	32.882	
Umanjenje za iznos gubitaka iz poreskog bilansa ranijih godina	(32.882)	
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	-	-
Obračunati porez (15%)		
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja		
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)		
Odloženi poreski rashod perioda		1.009
Odloženi poreski prihod perioda		

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (za zapošljavanje novih radnika, ulaganja u osnovna sredstva...).

7. BILANS STANJA

7.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Softveri i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	UKUPNO
<i>Nabavna vrednost</i>			
Stanje na početku godine	26.893	5.683	32.576
Nove nabavke	398		389
Otuđivanje i rashodovanje	(723)	(5.275)	(5.998)
Stanje na kraju godine	26.568	408	26.976
<i>Ispravka vrednosti</i>			
Stanje na početku godine	23.838	5.683	29.521
Korekcija početnog stanja	(4.676)	(44)	(4.720)
Korigovano početno stanje	19.162	5.639	
Amortizacija za 2015 godinu	3.159	18	
Otuđivanje i rashodovanje	(723)	(5.275)	
Stanje na kraju godine	21.598		
	4.970	26	4.996
Neotpisana vrednost 31.12.15.			
Neotpisana vrednost 31.12.14. - korigovana	7.731	44	7.775

Uporedni podatak za 2014 godinu na poziciji nematerijalnih ulaganja je prikazan kao korigovan, u iznosu od RSD 4.720 hiljada, iz razloga što je pod 01.01.2015 godine, u skladu sa preporukama revizora iz Državne revizorske institucije, izvršeno preispitivanje korisnog veka upotrebe za sve stavke nematerijalne imovine, opreme i ostalih osnovnih sredstva, obzirom da je veliki deo stavki imao neto sadašnju vrednost nula, a i dalje je korišćen u poslovanju firme. Efekat je rezultirao u korekciji ispravki vrednosti osnovnih sredstva, s jedne strane, kao i u povećanju neraspoređene dobiti ranijih godina, s druge strane.

7.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA, BIOLOŠKA SREDSTVA I INVESTICIJE NEKRETNINE

	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije nekretnine	Ostale nekretnine	U pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>							
Stanje na početku godine	105.525	829.445	224.459	2.373	15.288	-	1.177.090
Korekcija početnog stanja				554			554
Korigovano početno stanje	105.525	829.445	224.459	2.927	15.288	-	1.177.644
Nove nabavke			5.664		632		6.296
Aktiviranje							
Otuđivanje i rashodovanje			(14.695)				(14.695)
Revalorizacija – procena fer vrednosti				16			16
Ostala povećanja / smanjenja							
Stanje na kraju godine	105.525	829.445	215.428	2.943	15.920		1.169.261

Ispravka vrednosti						
Stanje na poč. godine		360.472	203.950	238	11.934	582.278
Korekcija početnog stanja			(47.002)	(238)	(3.331)	(50.572)
Korigovano početno stanje		360.472	156.948	-	8.603	526.023
Amortizacija za 2015 godinu		12.775	17.046		1.898	31.719
Otuđivanje i rashodovanje			(14.507)			(14.507)
Ostala povećanja / smanjenja						
Stanje na kraju godine		373.247	159.487	-	10.501	543.245
Neotpisana vrednost 31.12.2015.	105.525	456.198	55.941	2.943	5.419	626.026
Neotpisana vrednost 31.12.2014.	105.525	468.973	67.511	2.928	6.685	- 651.621

Uporedni podatak za 2014 godinu na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme je prikazan kao korigovan, u iznosu od RSD 51.126 hiljada, iz razloga što je pod 01.01.2015 godine, u skladu sa preporukama revizora iz Državne revizorske institucije, izvršeno sledeće:

- preispitivanje korisnog veka upotrebe za sve stavke nematerijalne imovine, opreme i ostalih osnovnih sredstva, obzirom da je veliki deo stavki imao neto sadašnju vrednost nula, a i dalje je korišćen u poslovanju firme, pri čemu je efekat je rezultirao u korekciji ispravki vrednosti osnovnih sredstva, s jedne strane, kao i u povećanju nerasporedene dobiti ranijih godina, s druge strane, u ukupnom iznosu od RSD 50.334 hiljada
- procena fer vrednosti investicionih nekretnina, i njihovo vrednosvanje po fer vrednosti, u iznosu od RSD 792 hiljada

U toku 2014 godine, izvršeno je izdvajanje vrednosti zemljišta od objekata, u ukupnom iznosu od RSD 105.525 hiljada. Izvršen je obračun i korekcija ispravke vrednosti za 5 godina unazad po osnovu više obračunate amortizacije, pri čemu je efekat u iznosu od RSD 6.332 hiljada evidentiran u okviru ostalih prihoda po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne.

7.3. UČEŠĆA U KAPITALU

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele društava, banaka i osiguravajućih društava.

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Učešća u kapitalu-BETRA TRANS-Zemun	380	380
UKUPNO	380	380

7.4. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne plasmane	119.079	127.595
Svega	119.079	127.595
Minus: Ispravka vrednosti	(43.099)	(53.241)
Ukupno	75.980	74.354

Ostali dugoročni plasmani se odnose na stambeni zajam dat radnicima Zavoda za udžbenike za rešavanje stambenih potreba. Odluku o dodeli zajma za stambene potrebe donosi Upravni odbor Zavoda. Zajam se odobravao na rok od 40.godina, a sporazumno sa radnikom ovaj rok može biti kraći.

U skladu sa odredbama međunarodnih računovodstvenih standarda MRS 39, izvršeno je knjiženje obezvređenja datih stambenih kredita zaposlenih, na osnovu procene fer vrednosti stambenih kredita na dan 31.12.2014. Knjiženje obezvređenja stambenih kredita je izvršeno delom na teret tekuće godine, a većim delom na teret nerasporedjene dobiti ranijih godina, u skladu sa obračunom ovlašćenog procenitelja. Prva primene MRS 39 i obezvređenje stambenih kredita odobrenih zaposlenima je odobrena od strane Nadzornog odbora Društva.

U 2015 godini je izvršen ponovni obračun fer vrednosti stambenih kredita, i u skladu sa obračunom je izvršeno svođenje vrednosti stambenih kredita na njihovu fer vrednost.

7.5. ZALIHE

	2015	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	35.660	47.828
Nedovršena proizvodnja	29.223	35.244
Gotovi proizvodi	1.058.380	1.003.368
Roba	15.552	14.602
Dati avansi	530	800
Svega	1.139.345	1.101.842
Minus: Ispravka vrednosti zaliha materijala	(32.532)	(41.500)
Minus: Ispravka vrednosti zaliha gotovih proizvoda	(455.678)	(452.510)
Minus: Ispravka vrednosti datih avansa	(414)	(414)
Ukupno	650.721	607.418

U 2014 godini je, na osnovu procene starosne strukture zaliha papira, a po odluci Nadzornog odbora izvršeno je obezvređenje zaliha materijala na teret nerasporedjene dobiti u ukupnom iznosu od RSD 31.224 hiljada, s obzirom da je veliki deo zaliha materijala utrošen u % manjem od 10%. Korekcija je sprovedena na teret nerasporedjene dobiti iz ranijih godina, imajući u vidu činjenicu da su u pitanju zalihe iz ranijih godina, čije je obezvrđenje trebalo biti i izvršeno u ranijim godinama. Po tom osnovu su zalihe iskazane u po fer vrednostima u skladu sa odredbama međunarodnog standarda MRS 2.

U 2015 godini je izvršen ponovni obračun i svođenje vrednosti zaliha papira na fer vrednost, ukidanjem ispravke vrednosti u iznosu od RSD 8.968 hiljada, obzirom da je značajan deo zaliha papira utrošen.

Uvidom u strukturu zaliha gotovih proizvoda, gledano sa aspekata njihove realizacije u periodu 2009-2013 godine, odnosno zaliha koje su u proteklih pet godina realizovane u manjem iznosu od 20%, doneta je odluka Nadzornog odbora Društva u skladu sa međunarodnim standardom MRS 2 da se izvrši njihovo obezvređivanje. **Na dan 31.12.2014. godine izvršeno je obezvređenje zaliha gotovih proizvoda u ukupnom iznosu od RSD 452.510 hiljada. U pitanju su zalihe proizvedene tokom i pre 2013. godine, a koje su prodane u % manjem od 20%. Korekcija je sprovedena na teret nerasporedjene dobiti iz ranijih godina, imajući u vidu činjenicu da su u pitanju zalihe iz ranijih godina, čije je obezvrđenje trebalo biti i izvršeno u ranijim godinama. Na taj način su zalihe gotovih proizvoda vrednovane po fer vrednostima, u skladu sa odredbama međunarodnog standarda MRS 2.**

U 2015 godini je izvršen ponovni obračun i svođenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda na fer vrednost, efekat povećanja ispravke vrednosti zaliha gotovih proizvoda iznosi RSD 3.168 hiljada.

7.6. POTRAŽIVANJA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji	32.428	28.489
Kupci u inostranstvu	-	44
Minus: Ispravka vrednosti	(19.787)	(19.075)
Sveha	12.641	9.458
Potraživanja iz specifičnih poslova		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	-	-
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Druga potraživanja		
Potraživanja za kamatu	4.788	7.839
Potraživanja od zaposlenih	10.192	3.643
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	34.081	34.093
Potraživanja po osnovu preplacenih ostalih poreza i doprinosa	3.675	3.056
Potraživanja za poodiljsko bolovanje i bolovanje	1.586	1.463
Minus: Ispravka vrednosti	(2.050)	(2.050)
Ukupno	52.272	48.044

Društvo je izvršilo usaglašavanje salda potraživanja od kupaca u zemlji sa stanjem na dan 30.11.2015 godine. Ukupan iznos usaglašenih potraživanja od kupaca iznosi RSD 7.601 hiljada ili 26.09%, dok neusaglašenost iznosi RSD 5 hiljada ili 0,02%.

Za ostala salda kupaca u zemlji, nismo dobili odgovore na poslate IOS-e.

7.7. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročni finansijski plasmani	2.154.602	2.218.533
Minus: Ispravka vrednosti:	(560.000)	(560.000)
Ukupno:	1.594.602	1.658.533

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju oročene depozite u bankama.

Rešenjem Privrednog suda br 11 ST19/2014, dana 03.02.2014 objavljeno je da je nad Univerzal bankom otvoren stečajni postupak . Zavod za udžbenike je u 27.02.2014 prijavio Privrednom sudu svoje potraživanje , u stečajnu masu po osnovu oročenih finansijskih depozita. Na osnovu odredbi MRS 39 izvršena je ispravka vrednosti preko računa ispravke u iznosu od 560.000.000.,00 dinara, što predstavlja iznos oročenih depozita kod Univerzal banke sa stanjem 31.12.2015.

Za sada nemamo saznanja o eventualnom procentu naplativosti potraživanja iz stečajne mase.

7.8. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Hartija od vrednosti		-
Tekući računi	99.659	188.451
Blagajna	2.390	1.670
Ostalo	1.718	-5.985
Devizni račun	97.529	92.868
Akreditiv	274	80

Ispravka potraživanja	(3.534)	(3.534)
Ukupno	198.036	280.618

Depozit po vidjenju u iznosu od 3.534.226,95 dinara kod Univerzal banke je takodje prijavljen u stečajnu masu. Izvršen je indirektan otpis potraživanja na ispravci vrednosti u celini.

7.9. POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost		
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	4.320	3.722
Ukupno	4.320	3.722
Aktivna vremenska razgraničenja		
Unapred plaćeni troškovi	1.988	1.166
Razgraničeni porez na dod.vrednost		-
Ukupno	1.988	1.166

7.10. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložene poreske obaveze	(9.661)	(2.538)
Odložena poreska sredstva	9.661	2.538
Neto	-	-

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 9.661 hiljada, obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva na koja imamo pravo na osnovu rezervisanja za naknade zaposlenih, kao i po osnovu poreskih gubitaka iz ranijih godina, iznose ukupno RSD 88.507 hiljada, ali smo u finansijskim izveštajima za 2015 godinu, izvršili njihovo priznavanje samo do visine odloženih poreskih obaveza, u skladu sa preporukama revizora iz DRI-a.

Isti princip je primenjen i u 2014 godini, gde je uporedni podataka prikazan kao korigovan, po osnovu ponovnog obračuna odloženih poreza i priznavanja odloženih poreskih sredstva do visine odloženih poreskih obaveza. Po osnovu ukidanja početnog stanja odloženih poreskih obaveza, izvršeno je povećanje nerasporedene dobiti iz ranijih godina.

7.11. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Državni kapital	2.155.314.500	2.155.315.
Ukupno	2.155.314.500	2.155.315.

Državni kapital predstavlja kapital javnog preduzeća koga je osnovala država.

7.12. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Zakonske rezerve	110.013.	110.013.
Ukupno	110.013.	110.013.

Zakonske rezerve se formiraju iz dobitka. Odluku o raspodeli donosi Nadzorni odbor javnog preduzeća uz saglasnost Vlade Republike Srbije.

7.13. NERASPOREĐENI DOBITAK I GUBITAK

Neraspoređeni dobitak odnosi se na:

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Neraspoređeni dobitak ranijih godina</i>	941.809	1.770.016
Korekcija po osnovu ispravki materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina – obezvređenje zaliha		(483.734)
Korekcija po osnovu prve primene MRS 19		(50.752)
Korekcija po osnovu prve primene MRS 39		(47.749)
Korekcija po osnovu ostalih grešaka		(13.579)
Korekcija po osnovu procene korisnog veka upotrebe osnovnih sredstava	55.052	
Korekcija po osnovu procene fer vrednosti investicione nekretnine	792	
Korekcija po osnovu ukidanja odloženih poreskih obaveza	2.538	
Korigovano početno stanje	1.100.281	1.174.202
Raspodela dobiti	(5.000)	
Pokriće gubitka iz ranijih godina	(241.829)	(233.027)
Dobit za 2015 godinu	2.533	-
Ostalo	-	724
Ukupno	755.985	941.899

Neraspoređena dobit ranijih godina obuhvata kumuliranu neraspoređenu dobit ranijih godina.

Ispavkama materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina, izvršeno je povećane neto dobiti iz ranijih godina, u ukupnom iznosu od RSD 58.352 hiljada, i to po sledećim osnovama:

- Procena korisnog veka upotrebe osnovnih sredstva, preračun amortizacije i ispravke vrednosti za ranije godine, u ukupnom iznosu od RSD 55.052 hiljada
- Procena fer vrednosti investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od RSD 792 hiljada

Ukidanje odloženih poreskih obaveza, po osnovu ponovnog obračuna po preporukama DR1-a u iznosu od RSD 2.538 hiljada..

Na osnovu odluke nadzornog odbora Društva, deo neraspoređene dobiti iz ranijih godina, u iznosu od RSD 5.000 hiljada, je raspodeljen osnivaču – Republici Srbiji u dividende, i iznos raspodeljene dividende je uplaćen na račun budžeta Republike Srbije.

Gubitak ostvaren u prethodnoj 2014 godini u iznosu od RSD 241.829 hiljada, je pokriven na teret neraspređene dobiti ranijih godina, na bazi odluke nadzornog odbora.

Poslovanjem u 2015. godini ostvaren je dobitak u iznosu od RSD 2.533 hiljada.

7.14 DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se odnose na:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	64.717	53.053
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	700	500
Ostala dugorocna rezervisanja	-	2.663
Ukupno	65.417	56.216

U 2015. godini izvršena su dodatna dugoročno rezervisanje u ukupnom iznosu od RSD 200 hiljada za očekivane gubitke sudskih sporova.

Na osnovu odluke Nadzornog odbora u skladu sa odredbama međunarodnih računovodstvenih standarda MRS19 izvršeno je knjiženje ukalkulisanih troškova i rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada zaposlenih, a na osnovu procene izvršene od strane zaposlenih u Društvu, a efekti su evidentirani u korist tekućih rashoda po osnovu uvećanja rezervisanja.

Ostala dugoročna rezervisanja od RSD 2.663 hiljada na dan 31.12.2014 su se odnosila se na rezervisanja za autorske honorare autora. U 2015 godini je izvršeno njihovo oprihodovanje, obzirom da se radi o ispravci greške iz ranijih godina, po osnovu duplo evidentiranih troškova.

7.15. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

	2015.	2014.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	1.613	209.619
Svega	1.613	209.619
Obaveze za primljene avanse	2.590	2.823
Svega	2.590	2.823
Obaveze iz poslovanja: dobavljači u zemlji	14.857	12.684
Svega	14.857	12.684
Ostale kratkoročne obaveze	30.448	35.222
Obaveze po osnovu pdv	402	-
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1.829	1.390
Pasivna vremenska razgraničenja	83.493	1.354
UKUPNO	135.232	263.092.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od RSD 209.619 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2014 godine se odnose na obaveze prema Ministarstvu prosvete, po osnovu primljenih sredstava od 31.12.2007. godine u iznosu od RSD 208.185 hiljada, za nabavku dačkih stolova i stolica za osnovne i srednje škole, a po projektu koji je finansiran iz NIP-a.

Na bazi zaključka Vlade Republike Srbije iz 2015 godine, kojim je odobrena prenamena sredstva u iznosu od RSD 208.185 hiljada (koje su bile iskazane u okviru ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza), i to na:

1. Izmirivanje duga za knjige koje je JP "Zavod za udžbenike" Beograd isporučivao školama u iznosu od RSD 27.620 hiljada, iznos koji je oprihodovan u okviru ostalih prihoda

2. Izradu i štampanje nedostajućih udžbenika na jezicima nacionalnih manjina u iznosu od RSD 140.000 hiljada, pri čemu je oprihodovano u korist prihoda od donacija RSD 60.925 hiljada, a ostatak od RSD 79.075 hiljada je iskazan u okviru PVR kao odloženi prihod i donacija
3. Izradu pilot projekta „Otvoreni pristup elektronskim nastavnim sadržajima“ za učenike i nastavnike osnovnih i srednjih škola i učenike sa smetanjama u razvoju, u iznosu od RSD 40.565 hiljada, pri čemu je oprihodovano u korist prihoda od donacija RSD 40.565 hiljada

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od RSD 14.857 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2015 godine su usaglašena u najvećoj meri sa poslovnim partnerima.

Ostale kratkoročne obaveze u iznosu od RSD 30.448 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2015 godine se u najvećoj meri odnose na obaveze po osnovu zarada u iznosu od RSD 11.100 hiljada, obaveze prema fizičkim licima po osnovu nakanada po ugovorima u iznosu od RSD 8.330 hiljada, obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje u iznosu od RSD 8.357 hiljada, kao i na druge ostale obaveze u iznosu od RSD 2.661 hiljada.

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 83.493 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2015 godine se odnose na razgraničene odložene prihode po osnovu donacija u iznosu od RSD 79.075 hiljada, kao i nazgraničene zavisne troškove nabavke u iznosu od RSD 4.418 hiljada.

8. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Protiv Društva se ne vode značajni sudski sporovi, plenidba imovine i sl., ne postoje nikakve potencijalne obaveze osim onih iskazanih u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2015 godine. Izvršene su rezervisanja u vezi negativnog ishoda sudskih sporova.

Društvo vodi nekoliko sudskih sporova protiv svojih kupaca radi naplate svojih potraživanja, pri čemu su za sva utužena potraživanja formirane ispravke vrednosti na teret troškova.

9. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Između datuma na koji su sastavljeni finansijski izveštaji i datuma usvajanja i odobravanja finansijskih izveštaja za 2015. godinu, nije bilo značajnih događaja koji bi zahtevali eventualne korekcije u finansijskim izveštajima ili dodatna obelodanjivanja u napomenama uz finansijske izveštaje.

10. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine u funkcionalnu valutu su bili sledeći:

	31.12.2015	31.12.2014
USD	111,2468	99,4641
EUR	121,6261	120,9583

Beograd, 01.06.2016 godine

JP „ZAVODA ZA UDŽBENIKE“
 Dragoljub Kojčić, direktor

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

Годишњи извештај о пословању за 2015. годину

Београд, јун 2016.

У складу са Законом о тржишту капитала (Службени гласник РС бр.31/2011) члана 29. Закона о рачуноводству (Службени гласник бр. 62/2013 и члана 3 Правилника о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава (Службени гласник РС бр.14/2012 и 5/2015), ЈП Завод за уџбенике ,Београд, објављује

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2015. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

1. Основни подаци
2. Подаци о Управи Друштва
3. Кратак опис пословних активности и организациона шема
4. Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Друштва, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине
5. Опис очекиваног развоја Друштва у наредном периоду, промене у у пословним политикама Друштва и главних ризика и претњи којима је пословање Друштва изложено
6. Важнији пословни догађаји који су наступили након протеча пословне године за који је извештај припремљен
7. Активности Друштва на пољу истраживања и развоја и заштите животне средине

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно Предузеће Завод за уџбенике, БЕОГРАД

Седиште: Београд, Обилићев венац бр.5

Матични број: 20216255

ПИБ: 104715502

Шифра делатности: 5811 издавачка делатност

Организациони облик: јавно предузеће

Датум оснивања: 13.11.2006. године

Просечан број запослених у Друштву у 2014. години је 262.

Веб сајт: www.zavod.co.rs

2. ПОДАЦИ О УПРАВИ ДРУШТВА

Органи управљања у Друштву су: Надзорни одбор као орган надзора од пет чланова и

Директор Друштва, као орган пословођења је Драгољуб Којчић.

3. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ

Опис делатности

Јавно предузеће „Завод за уџбенике“, једини је издавач у области уџбеника чији је оснивач Република Србија, тако да као јавни издавач представља предузеће од националног значаја. Исто тако према Закону о уџбеницима, ово предузеће као јавни издавач једино је у обавези да обезбеди нискотиражне уџбенике, а то су уџбеници на језицима националних мањина, уџбеници примерени потребама ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, за огледне програме, за стицање образовања по посебним програмима и за одговарајуће предмете.

Од оснивања 1957 године до данас Завод остварује добит, никада није био корисник буџетских средстава и није примао дотације из јавних извора. Завод је једини издавач уџбеника који део своје добити уплаћује у буџет Владе Републике Србије, што је од 2008 године до данас износило једна милијарда динара. Завод за уџбенике штампа искључиво у Србији и на тај начин обезбеђује посао за више хиљада спољних сарадника запослених у штампаријама и аутора књига. Уџбеници Завода се сврставају у европски висок стандард школске књиге. Друштво се финансира из сопствених средстава остварених на тржишту продајом уџбеника, вануџбеничке литературе, наставних средстава, комисионе робе и др.

Општи преглед тржишних услова и преглед посебних законских прописа

Најважнији закон који регулише издавачку делатност је Закон о уџбеницима.

Остали прописи који се примењују су:

Закон о јавним набавкама

Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама

Закон о привредним друштвима

Закон о буџетском систему

Закон о основама система образовања и васпитања

Закон о облигационим односима

Закон о ауторским и сродним правима

Закон о раду

Закон о јавним предузећима

Закон о рачуноводству

Организациона шема

Седиште Друштва је у Београду.

Организациона шема је саставни део Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Друштва.

Стручне службе (развој и маркетинг, квалитет, правна и кадровска, план и анализа, информационе технологије, финансије и рачуноводство, малопродајни објекти) су лоциране у Београду, а пословање се обавља и преко Дистрибутивних центара у Нишу и Косовској Митровици, као и Пословног центра у Новом Саду

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

4. ВЕРОДОСТОЈАН ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА, ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ И ПОДАЦИ ВАЖНИ ЗА ПРОЦЕНУ СТАЊА ИМОВИНЕ

Веродостојан приказ развоја и резултат пословања друштва, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине детаљно су дати у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину.

У наставку су приказани само неки од релевантних параметара пословања:

СТРУКТУРА УКУПНОГ ОСТВАРЕНОГ РЕЗУЛТАТА

		Остварено 2014.г.	План 2015.г.	Остварено 2015г.	Индекс	
	Структура бруто резултата	износ	износ	износ	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1	Пословни приходи и расходи					
	Пословни приходи	577.688.000,00	615.569.000,00	567.412.000,00	98,22	92,18
	Пословни расходи	731.833.000,00	692.731.000,00	674.969.000,00	92,23	97,44
	Пословни резултат	-154.145.000,00	-77.162.000,00	-107.557.000,00		
2	Финансијски приходи и расходи					
	Финансијски приходи	125.307.000,00	160.000.000,00	62.612.000,00	49,97	39,13
	Финансијски расходи	1.982.000,00	400.000,00	729.000,00	36,78	182,25
	Финансијски резултат	123.324.000,00	159.600.000,00	61.883.000,00	50,18	38,77
3	Остали приходи и расходи					
	Остали приходи	14.911.000,00	2.300.000,00	42.628.000,00	285,88	1.853,39
	Остали расходи	7.288.000,00	12.000.000,00	6.484.000,00	88,97	54,03
	Резултат осталих прихода и расхода	7.623.000,00	-9.700.000,00	36.144.000,00		
4	Приходи и расходи од ускладјивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха					
	Приход	2.000,00		10.143.000,00		
	Расход	218.043.000,00		712.000,00	0,33	
	Нето ефекат	-218.041.000,00		9.431.000,00		
5	Укупан бруто резултат					
	УКУПНИ ПРИХОДИ	717.908.000,00	775.569.000,00	738.055.000,00	102,81	95,16
	УКУПНИ РАСХОДИ	959.737.000,00	713.742.000,00	735.522.000,00	76,64	103,05
	Добитак/губитак пре опорезивања	-241.829.000,00	61.827.000,00	2.533.000,00		4,10
	Нето добитак/губитак					

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Пословни приходи остварени су у 2015. години у проценту од 92,18% у односу на планиране.

Пословни расходи остварени су у 2015.години у проценту од 97,44% у односу на планиране.

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

Ликвидност се дефинише као способност дужника да уредно измирује новчане обавезе у роковима доспећа.

Основу за анализу ликвидности чине подаци о обртној имовини који су изказани у билансу стања и у извештају о токовима готовине.

ИЗВОД ИЗ БИЛАНСА СТАЊА 31.12.2015.

		Остварено 2015.г.	Остварено 2014.г.
	АКТИВА/ПАСИВА	износ	износ
	2	3	4
1	Стална имовина (1.1 до 1.3)	707.382.000,00	734.130.000,00
1.1	Нематеријална имовина	4.996.000,00	7.775.000,00
1.2	Некретнине, постројења и опрема	626.026.000,00	651.621.000,00
1.3	Дугорочни финансијски пласмани	76.360.000,00	74.734.000,00
2	Обртна имовина (2.1 до 2.8)	2.514.580.000,00	2.608.959.000,00
2.1	Залихе	650.721.000,00	607.418.000,00
2.2	Потраживања по основу продаје	12.641.000,00	9.458.000,00
2.3	Друга потраживања	52.272.000,00	48.044.000,00
2.4	Краткорочни финансијски пласмани	1.594.602.000,00	1.658.533.000,00
2.5	Готовински еквиваленти и готовина	198.036.000,00	280.618.000,00
2.6	Порез на додату вредност	4.320.000,00	3.722.000,00
2.7	Активна временска разграничења	1.988.000,00	1.166.000,00
2.8	Одложена пореска средства		
	УКУПНО АКТИВА (1+2)	3.221.962.000,00	3.343.089.000,00
	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	27.983.000,00	27.522.000,00
3	Капитал (3.1 до 3.4)	3.021.313.000,00	3.023.780.000,00
3.1	Основни капитал	2.155.315.000,00	2.155.315.000,00
3.2	Резерве	110.013.000,00	110.013.000,00
3.3	Нераспоређени добитак ранијих/текуће године	755.985.000,00	1.000.281.000,00
3.4	Губитак		-241.829.000,00
4	Дугорочна резервисања	65.417.000,00	56.216.000,00
5	Дугорочне обавезе		
6	Краткорочне обавезе	135.232.000,00	263.093.000,00
	УКУПНО ПАСИВА (3+4+5+6)	3.221.962.000,00	3.343.089.000,00

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		
--	--------------------	--	--

ИЗВОД ИЗ ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ 01.01.2014.-31.12.2015.

		Остварено 2015.г.	Остварено 2014.г.
	ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	износ	износ
1	2	3	4
1	Токови готовине из пословних активности		
1.1	Приливи готовине из пословних активности	571.451.000,00	718.590.000,00
1.2	Одливи готовине из пословних активности	764.013.000,00	778.566.000,00
	Нето одлив готовине из пословних активности (1.1-1.2)	-192.562.000,00	-59.976.000,00
2	Токови готовине из активности инвестирања		
2.1	Приливи готовине из активности инвестирања	127.544.000,00	226.383.000,00
2.2	Одливи готовине из активности инвестирања	13.243.000,00	1.600.000,00
	Нето прилив готовине из активности инвестирања(2.2-2.1)	114.301.000,00	224.783.000,00
3	Токови готовине из активности финансирања		
3.1	Приливи готовине из активности финансирања		
3.2	Одливи готовине из активности финансирања	5.000.000,00	
	Нето одлив готовине из активности финансирања (3.2-3.1)	-5.000.000,00	
3	СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ 1.1.+2.1+3.1	698.995.000,00	944.973.000,00
4	СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ 1.2.+2.2.+3.2	782.256.000,00	780.166.000,00
5	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	280.618.000,00	111.402.000,00
6	Позитивне курсне разлике	679.000,00	4.482.000,00
7	Негативне курсне разлике		73.000,00
8	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА	198.036.000,00	280.618.000,00

Најзначајнији показатељи ликвидности су следећи:

1. Општи рацио ликвидности

Општи рацио ликвидности показује степен покривености обавеза које доспевају за плаћање у периоду од годину дана са укупном обртном имовином.

Општи рацио ликвидности је количник обртних средстава и краткорочних обавеза:

Општи рацио ликвидности 2015.година = $2.514.580.000,00 / 135.232.000,00 = 18,59$
Општи рацио ликвидности 2014.година = $2.608.958.000,00 / 263.092.000,00 = 9,92$

2. Рацио редуциране активности

Рацио редуциране активности показује степен покривености краткорочних обавеза ликвидном, лако уновчивом имовином. Овај показатељ искључује из обртне имовине залихе и стална средства намењена продаји, што значи да представља количник потраживања увећаних за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочних обавеза.

Рацио редуциране активности 2015.година = $210.677.000,00 / 135.232.000,00 = 1,56$
Рацио едучиране активности 2014.година = $290.076.000,00 / 263.092.000,00 = 1,10$

3. Рацио тренутне ликвидности

Рацио тренутне ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза готовином и готовинским еквивалентима, што значи да представља количник готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавеза.

Рацио тренутне ликвидности 2015.година = $198.036.000,00 / 135.232.000,00 = 1,46$
Рацио тренутне ликвидности 2014.година = $280.618.000,00 / 263.092.000,00 = 1,07$

4. Нето обртна имовина

Ово мерило ликвидности и солвентности може се посматрати са становишта aktive или са становишта пасиве.

Са становишта active, нето обртна средства су вишак обртне имовине који преостане након измирења краткорочних обавеза.

Нето обртна имовина 2015.година = $2.514.580.000,00 - 135.232.000,00 = 2.379.348.000,00$
Нето обртна имовина 2014.година = $2.608.958.000,00 - 263.092.000,00 = 2.345.866.000,00$

Утврђивањем састава и уновчивости обртних средстава као и структуре и доспелости краткорочних обавеза могуће је извршити анализу квалитета нето обртне имовине.

% нето обртне имовине у укупној обртној имовини 2015.година =
 $2.279.350.000,00 / 2.514.580.000,00 = 91\%$

% нето обртне имовине у укупној обртној имовини 2014.година =

$2.345.866.000,00 / 2.608.958.000,00 = 90,00\%$

% нето обртне имовине у укупној активи 2015.година =

$2.279.350.000,00 / 3.221.962.000,00 = 71\%$

% нето обртне имовине у укупној активи 2014.година =

$2.345.866.000,00 / 3.287.244.000,00 = 71,00\%$

АНАЛИЗА ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Билансна анализа ликвидности може бити недовољна за сагледавање ликвидности, већ је корисно анализирати извештај о токовима готовине, који представља најважнији извор информација за оцену ликвидности.

Као показатељ ликвидности може послужити однос између нето прилива готовине из пословних активности и пословног добитка.

Ефикасност наплате као однос између прилива готовине из пословних активности и пословних прихода показује степен одступања наплате продаје у односу на исказане приходе од продаје.

Ефикасност наплате 2015.година = $198.036.000,00 / 567.412.000,00 = 35\%$

Ефикасност наплате 2014.година = $280.618.000,00 / 577.688.000,00 = 49,00\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКЕ СТРУКТУРЕ И СИГУРНОСТИ

Однос између сопствених и позајмљених извора финансирања указује на квалитет финансијске структуре, сигурност поверилаца и могућег одрживог развоја Друштва.

Најзначајнији показатељи финансијске структуре и сигурности су:

1. Степен задужености

Задуженост Друштва мерена односом укупних обавеза и укупних извора финансирања (укупна пасива) показује степен финансирања пословања из туђих извора:

Степен задужености 2015.година = $200.649.000,00 / 3.221.962.000,00 = 6\%$

Степен задужености 2014.година = $319.308.000,00 / 3.287.244.000,00 = 9,71\%$

2. Рацио сопственог капитала

Удео сопствених извора у укупној пасиви је показатељ у којој мери се Друштво финансира из сопствених извора.

Рацио сопственог капитала 2015.година = $2.911.300.000,00 / 3.221.962.000,00 = 90\%$

Рацио сопственог капитала 2014.година = $2.965.398.000,00 / 3.287.244.000,00 = 90,20\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ОБРТА

Ефикасност располагања средствима и ресурсима Друштва моше се утврдити помоћу следећих показатеља: коефицијент обрта купаца, коефицијент обрта залиха, коефицијент обрта добављача.

Коефицијент обрта купаца је количина прихода од продаје и просечног салда купаца (некоригован за исправку вредности)

Коефицијент обрта купаца 2015.година = $458.958.000,00/32.370.640,00=14,18$

Коефицијент обрта купаца 2014.година = $561.876.000,00/53.373.480,64=10,53$

Коефицијент обрта залиха је количних трошкова продатих производа (пословних расхода) и просечног салда залиха (збир стања залиха на почетку и на крају године подељен на 2)

Коефицијент обрта залиха 2015.година = $674.969.000,00/629.069.000,00=1,07$

Коефицијент обрта залиха 2014 година = $731.833.000,00/617.140.000,00=1,19$

Коефицијент обрта добављача је количник вредности годишњих набавки и просечног салда добављача.

Како вредност годишњих набавки није ставка која се егзактно исказује у финансијским извештајима за ову анализу се вредност годишњих набавки израчунава као збир трошкова продатих производа увећаних за стање залиха на крају године и умањених за стање залиха на почетку године.

Коефицијентобрта добављача 2015.година = $203.382.797,00/13.770.000,00=14,77$

Коефицијентобртадобављача2014.година= $1.475.373.000,00/9.982.878,69=147,79$

ПОКАЗАТЕЉИ РЕНТАБИЛНОСТИ

Рентабилност као један од основних принципа репродукције захтева да се оствари максимална добит и принос са што мање ангажованих средстава у процесу пословања.

Стопа пословног добитка представља количник пословног добитка и укупних пословних прихода.

Стопа пословног добитка 2015.година = /

Стопа пословног добитка 2014.година = /

Друштво је пословну годину 2014 завршило са губитком.

Стопа приноса на имовину као количник пословног добитка и просечне пословне имовине показује степен прираста укупно ангажованих пословних средстава.

Стопа приноса на имовину 2015.година = /
Стопа приноса на имовину 2014.година = /

Стопа приноса на капитал као количник нето добитка и просечног износа капитала показује процентуални прираст сопственог капитала.

Стопа приноса на капитал 2015.година =/
Стопа приноса на капитал 2014.година =/

**5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ,
ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА И ГЛАВНИ РИЗИЦИ И
ПРЕТЊЕ КОЈИМА ЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА ИЗЛОЖЕНО**

Стратешки циљеви
Развој модерног и динамичног предузећа
Развој уџбеника високог квалитета
Боља позиција на тржишту уџбеника
Стављање учитеља и наставника у фокус активности
Развој електронског издаваштва
Развој продајне мреже
Успостављање квалитета као филозофије предузећа
Стварање напредног информационог система
Оптимизација трошкова производње
Изградња партнерских односа са свим заинтересованим странама
Друштвено одговорно пословање
Развој иновативних наставних средстава

У складу са дугорочним планом пословних активности у наредном периоду Друштво планира даљи развој, побољшање сарадње са домаћим и ино купцима и добављачима као и повећање тржишног учешћа на тржишту Србије.

Пословање Друштва је изложено различитим ризицима.

Нелојална конкуренција на тржишту издаваштва је главни разлог пада продаје и у 2015 години. Нелојална конкуренција и нови Закон о уџбеницима захтева од нас да значајно мењамо начин пословања и прилагођавамо се новонасталим условима тржишта.

Истраживањем тржишта дошли смо до закључка да нам је потребна промена у виду надоградње нашег основног производа софтвером за електронске уџбенике.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Сходно томе очекујемо значајан раст продаје, јер би Завод као и ранијих година, био иноватор на тржишту са оваквом понудом.

Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире на време.

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Такође, руководство Друштва прати планиране и стварне новчане токове и одржава адекватан однос између доспећа финансијских средстава и обавеза.

6. ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАДЈАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ ПРИПРЕМЉЕН

Након протека пословне године нису наступили пословни догађаји који имају значајне позитивне или негативне ефекте на текуће пословање.

7. АКТИВНОСТИ ДРУШТВА НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На пољу развоја Друштво је стартовало у 2015. години са имплементацијом новог пословног информационог система.

Место одлучивања о избору уџбеника је школа и зато претежну активност треба усмерити ка школи, односно на лица у школи која одлучују о избору издавача. Уколико се школа одлучи за заводска издања више није битно којим каналима продаје ће их набавити (директна продаја школама, продаја књижарима, продаја другим правним лицима и продаја преко сопствене малопродаје).

На пољу заштите животне средине Друштво примењује законску регулативу.

У Београду, 01.06.2016.

Законски заступник

Драгољуб Којчић